Комсомолан экземпляр

Массе а-мехкий пролетареш, вІашагІкхета!

СВЕТАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГІАЛГІАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено-Ингушской АССР

Газет арадувл 1923 шера денз ● ШИНАРА, 19 сентябрь, 1978 шу. ● № 112 (5032). ● Мах 2 кеп.

Пятилетка кхаьь шера план — 7 октябрга!

СССР КОНСТИТУЦЕ ШУ ДИЗАРА СИЙНА ТІАЙИЦА ХИННА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕККАРАШ ХАНАЛ ХЬАЛХА КХОАЧАШДАЬД БУРУВ ТОХАРА БАЛХИЙН ГОРЯЧЕВОДСКИ УПРАВЛЕНИЕ

КОТАЛО ДАЬКЪАЛА ХИЙЛА ШУН, ИНИЦИАТОРАШ!

КПСС Нохч-Гіалгіай обкомага
Нохч-Гіалгіай АССР Лакхехьарча Совета Президиумга
Нохч-Гіалгіай АССР Министрий Советага

КПСС XXV съезда решенеш кхоачаш а еш, пятилетка кхаь шера заданош СССР кердача Конституце шу дузаш чакхъяьх аьина республиканскиз яьза инициатива хлайаьлаьр Ленина орден лелаеча «Грозненфть» яхача производственни объединенена чуйоагІаьча буруз тохара балхий Горячеводски управление коллективо. Тіаийца хинна деккаьр управление коллективо толаме кхоачашдаьла: хенан хьалха, 16 сентябре, чакхъьккхий буруз тохара кхаь шера программа.

Пятилетка хьайолаьчча денз дІаяхача хоа технологически хьокхамаш лаьха а долаш 72700 метр буруз техад. Кхъьхьагаьна оьсарле планаца нийсйина 9 процент лакхъеннай. Пляьл совгІа тохкам баьб 7 скважинана, 1 миллионе 329 эзарг киловатт-сахьат электроэнергии кховбй, кланал совгІа 4 миллион сом пайда баьб.

Кхъьхьагаьна котало яьхха вІаштІехьаьлаьнад управление боллолг, инженерно-технически боллолг, гІулаьхьерча маьхьа говзал лаьхкъ-ьлар, партийнй, профсоюзни, комсомольски организацеш хьинаре болх бар, хІаьнарчо производства деккъяьш кхоачашдеча хаьн комплексни методаш кхетаме юкъъехьхьар бахьан долаш.

Дерригача хьалхъа доккха цІей — СССР керда Конституци тІаийца ши дуза ди тІаькхочаш, партеи правительствен чурен арахьарен политика дег тІаьра кхоабалъеш а хьалхоацаш а долча оаха, буруз тохара балхий Горячеводски управление хьалхъагаьнна, партеи областной комитета, республика Лакхехьарча Совета Президиумаи Министрий Советаи дош лу оахош КПСС XXV съезда решенеш кхоачашъер дуьхьа лелаеча - социалистически яьхьа байраьх дІаьхо а лаьхкъ айъ леллергІиларг.

Ленина орден лелаеча «Грознефть» яхача производственни объединенена чуйоагІаьча буруз тохара балхий Горячеводски управление коллектива.

* * *

Кхаь шера заданан СССР Конституце шу дузаш кхоачашъяра тІехьа республикански яьхь дІайохьаьча буруьдеттаьча балхий Горячеводски управление коллективо боккха толам баьккхаб. Цо хенан 21 ан хьалха кхоачашдаьд ший социалистически деккъяьш.

Уьх деношка УБР пІеча уголоке хилар ду кхъьхьагаьна коталомна хетаьх торжественни митинг.

Из хьайийлар Горячеводски УБР партиномка секретаьра Л. С. Довженкос.

Ше кхаьмал деш УБР начальникха Г. Е. Касьянова дийцар буруьдеттараш дахьаьча толамех. Торжественни митинге ниитта къаьмаьл дар управление центральни инженерно-технологически служба начальника заместителе И. С. Захарова, буруьдеттачо Г. Л. Сафонова.

Шовш тІаийца доккхий социалистически деккъяьш сийлеца кхоачашдьаьрш даьхьаьла баййар «Грознефть» объединенене генеральни директора заместителе Ф. М. Каймана, КПСС Грозненски райкома секретаьра Е. Я. Оставчука.

Горячеводски УБР беррига кхъьхьагаьнна кердА коталоман яхара тІаьхьеташ хьаййаьрал тІаийдар митинге дахьа доацаш хиннараша.

ДОШ КХОАЧАШДАЬД

ТІеэдика баьдаьдарий хьунъъаьн хьалхехьаьб ший шера Сунженски районе «Победа» яхача колхозе 2-на бригади болхохоьна. Лениний орденна кавалер Е. Д. Бубликова керте латтача ду коллективо деккар тІаийдаьр хІара гектара тІера 158 центнер баьдаьдарий чуэца. Шоьга денна дош сийлеца хоачашдьаьд цар.

СУРТА ТІА: ихь Лелаеш бола звеньеновш Мария Кривошеевская (аьрдехь) Елена Моисеевная.

С. ХАКИЕВА сурт.

СВЕКЛАШ ЧУЭЦА ЙОЛАЯЬЙ

Уьх шера 730 гектара тІа шеварг свеклаш кхийир Шалинский районе «Дружба» яхача совхозе кхаьн лелаеранна. Ший хинхьажа Іунал дар бахьан долаш дика хьийкъий из культура, къьстта а Социалистически Къьхьагаьна Турпала Муслимена Тамарас, Зайнабаевна Мусаевс, Идрисова ХІаьвана, Солтагирова Нуцуса, Мутиева ПахІамата, Джабраилова Масриса кулгалдеч лемоьхьна.

Уьх деношка боалаьна шолагІаьна отделение чуэца йолаьйий шовзаг свеклаш. Мишаьла 280 гектара тІа я из культура.

Шовзаг свеклаш хьаьвоцентнер баьдаьдарий чуэца. Шоьга денна дош сийлеца хоачашдьаьд цар.

СУРТА ТІА: ихь Лелаеш бола звеньеновш Мария Кривошеевская (аьрдехь) Елена Моисеевная.

С. ХАКИЕВА сурт.

КОМСАШ — ПАЙДАНЕ КУЛЬТУРА

«Юрта боаламе пертгера деккар лаРІа доагІа масе оьгІорахьарен пхьатаррен из деГІаьсхьаьлелен цун дерригача доаГІий эффективность дІкна лаьхьелгеч, хьалхе ваьхара бовраш дІаьхо дакъбелгІ Іалашдергдолаш мотт кхачцен юртбоаламе бедаьлцен тешшаме Іалашбелга...», аьннад КПСС ЦК июльски (1978 шера) Пленума соцен тІа.

Партеи правительствен хьалхашка отгаьдь из деккар кхоачашдера доккха новкъостал дерзда юрта боаламе ланзе эффективность йолча отрасло — комсаш деккаьр. ХІаьла из отрасль вай республикин уьх тІехьаьрча хьаьх сеггка деГІаьнгІаш а я. РСФСР-е кхеерех II процент комсаш вай республике кхею.

Юрта боаламе культурашца кхеерех республику бечи пайдах а, дуьхьа хІама ца эцаш комсаш лелаьрго бу, оахача лаьттах 8 процент жарг дІа ца лоацаьне а. Цу тІулаьхо мел хьаьрхІаме тІулаьх да.

«Чеченингушнийн» объединенене специализация яьхь боалаьмашна а хІаьна республикин кхеена комсех 96 процент. ДІаьхо йодача хаьна комсаш нІкеш, дуьхьа хІаьгІаьр доаГІкхаш йола бІаьрчча агропромышленни комплексаш (совхоз-заводаш) вІашагІйохьаргІаьр республике. Из да хІаьна «Чеченингушнийн» объединенена лаьттаьха латтаьха деккаьрех кертера цаГІ.

Хьалхашка лаТТа деккар кхоачашдер дуьхьа тІа объединенене кхьаьхьагаьнна дІаьдехача шин шерен барХІ бетта цкъаьца доаьрхІаме балхаш чаккхдаьд, комсаш лелаьча динагІйола опытна балхаьца пренешаш юкъе а кхуьлаш. Хаддаьнза йоьхьо ю хІаьнг дІайойІа комсий материал Іалашъяра. Цу тІулаьхо вІашагІьеллА кхо совхоз а республике: «Бугуннийн», «Гребенской», Л. Н. Толстой цІергІа. Цу хьаьд совхозе 275 гектара тІа кхею комсаш.

Комсаш лелаьра говзал, дуьхьаьна хина денз из культура ца кхеен хьаьбогІаьча Шелкоснийн Наурсийн районе вІашагІйохьаргІаьр. Гуьрмесеев районе комсаш лелаьча совхозашка кхьаьгІаьча болхлоца а. Шерагера шерага лаьклу из культура кхеера опыт Малгобекски района комсаш лелаеран а.

КПСС Нохч-ГІалгІай обкомен Министрий Советен уьх автаьлтеге 16240 гектара тІа керда комсеш дІайойІа деккар оттаьдьаьр республикин юрта боаламан кхьаьгаьнна болхлоца а. Шерагера шерага лаьклу из культура кхеера опыт Малгобекски района комсаш лелаеран а.

КПСС Нохч-ГІалгІай обкомен Министрий Советен уьх автаьлтеге 16240 гектара тІа керда комсеш дІайойІа деккар оттаьдьаьр республикин юрта боаламан кхьаьгаьнна болхлоца а. Шерагера шерага лаьклу из культура кхеера опыт Малгобекски района комсаш лелаеран а.

Юрта боаламе культурашца кхеерех республику бечи пайдах а, дуьхьа хІама ца эцаш комсаш лелаьрго бу, оахача лаьттах 8 процент жарг дІа ца лоацаьне а. Цу тІулаьхо мел хьаьрхІаме тІулаьх да.

«Чеченингушнийн» объединенене специализация яьхь боалаьмашна а хІаьна республикин кхеена комсех 96 процент. ДІаьхо йодача хаьна комсаш нІкеш, дуьхьа хІаьгІаьр доаГІкхаш йола бІаьрчча агропромышленни комплексаш (совхоз-заводаш) вІашагІйохьаргІаьр республике. Из да хІаьна «Чеченингушнийн» объединенена лаьттаьха латтаьха деккаьрех кертера цаГІ.

Хьалхашка лаТТа деккар кхоачашдер дуьхьа тІа объединенене кхьаьхьагаьнна дІаьдехача шин шерен барХІ бетта цкъаьца доаьрхІаме балхаш чаккхдаьд, комсаш лелаьча динагІйола опытна балхаьца пренешаш юкъе а кхуьлаш. Хаддаьнза йоьхьо ю хІаьнг дІайойІа комсий материал Іалашъяра. Цу тІулаьхо вІашагІьеллА кхо совхоз а республике: «Бугуннийн», «Гребенской», Л. Н. Толстой цІергІа. Цу хьаьд совхозе 275 гектара тІа кхею комсаш.

Комсаш лелаьра говзал, дуьхьаьна хина денз из культура ца кхеен хьаьбогІаьча Шелкоснийн Наурсийн районе вІашагІйохьаргІаьр. Гуьрмесеев районе комсаш лелаьча совхозашка кхьаьгІаьча болхлоца а. Шерагера шерага лаьклу из культура кхеера опыт Малгобекски района комсаш лелаеран а.

КПСС Нохч-ГІалгІай обкомен Министрий Советен уьх автаьлтеге 16240 гектара тІа керда комсеш дІайойІа деккар оттаьдьаьр республикин юрта боаламан кхьаьгаьнна болхлоца а. Шерагера шерага лаьклу из культура кхеера опыт Малгобекски района комсаш лелаеран а.

Юрта боаламе культурашца кхеерех республику бечи пайдах а, дуьхьа хІама ца эцаш комсаш лелаьрго бу, оахача лаьттах 8 процент жарг дІа ца лоацаьне а. Цу тІулаьхо мел хьаьрхІаме тІулаьх да.

«Чеченингушнийн» объединенене специализация яьхь боалаьмашна а хІаьна республикин кхеена комсех 96 процент. ДІаьхо йодача хаьна комсаш нІкеш, дуьхьа хІаьгІаьр доаГІкхаш йола бІаьрчча агропромышленни комплексаш (совхоз-заводаш) вІашагІйохьаргІаьр республике. Из да хІаьна «Чеченингушнийн» объединенене

В. И. ЛЕНИН КЪАХЬЕГАМХОШТА ИНТЕРНАЦИОНАЛЬНИ КХЕТАМ БАЛАРАХ

Коммунизмах хьалъара прантина керттерча декхарх ха! лерхі советски маха социалистически интернационализма, СССР хальхьй доттийаІа, дерригача мехкашкарча къахьегамхошгара дарт чІоагІбара тІаберзабах хкетам балар. КПСС-о дицдолІабар, нагахьа сашна вай социалистическе тешаме хила гІеррг, вай дер дехар да ваха интернациональни кхетам балар вьина дола В. И. Ленина дешан (НСС, т. 30, оагІ. 51).

Россерча къаьхьамхошта а дунен хьалхьашта юкъерча болхлой болама а интернациональни кхетам балара В. И. Ленина Коммунистическа партеи баь болх кьаьгІта хьайтт В. И. Ленинен большевикий партеи кьаьнн дешан йола программа оттаяра весторе. В. И. Ленина отта а дерг дегІа а доладдир вай парте хьамах программо керттерча дІаделарш ягара дицдаргаш. Уж дІаделарш ягара дицдаргаш а, «Болхлой классан хьажар дошш», «Кьаьнан деших йола тезисаш» яхча а, дуккхача хьаьдуочаш а балхаш тІа.

Къахьегамхошта интернациональни хкетам балара бу берриг болх чакхйаьхьарг парте, хІама а бокъ ца деш хьалхьаьгара ленинсен ДІадедарашна тьежиг. Интернациональни юкъым балара дахььера керттерча ленинскин ДІадедар — классовни кьуьдбеседенгаьна, ДоваьгІарча Россенан Саратовнен кьуьлда-малхбоьлентаьна, Оренбургаьнен Омскаьнен кьуьдбеседенгаьна, Томскаьна кьуьлбеседенгаьна доаьуу доацан йоккхий арсаш яьр, царна тІа хоттарг ятташ Іаламаьте йоккхий культурин паччахьалхенаш. ХІаьта уж еррига ареашан дІаьлаьца латташ я патриархьаьлцина, ах-ваьа а хІаьта дицдаьна ага а ГІулакхаш» (ПСС, т. 43, оагІ. 228). Юкъаьа болча керттерчоь тІа йола хьалхьй керттерчоь а социалькьи а хьалхьашта ешна ка характеристика ше болчуа бесса революционнаьа паччахьа. Ревоюционнаьа ешна ка ГІулакхаш» яьспуьатторца иштта хьажа ешаш цхьаьна ца хьажарча Нохч — ГІаІІаІІчу Россенан хьалхьашта. Хьалъ царизмо хьалловаьцаш хиннача дина фанатизмон тІехьадаьча ГІулакхаьнен тІоттаьлча хьаьжна кІаІ доаьлаьр, цунна тІаІаттар фу хьаьда тІенденна дІаьдаьра кхерам. Цуьл соиГІа, хьаьл дикьдоьр ГІулакхаьнен Россенен Іаьдала царизмо кхетдича цІенкаттарча кьаьнгаьна кьаьрча цІеттаьнаьна.

Цу тайпнара, берригача мехка а сайна, Нохч - ГІаІІчу ГІаІІчу кьаьнгаьнгаьна дош кьоьстаьгара дьаьжьа хьаьжарг ешаьнгаьна. Дикьаьрна а хиннаьна хьалхьашта яттар Советски Іаьдала промышленнан кьоьсам доаттабе бесаш хилярьх. Цу хана В. И. Ленина йоаьхар ...пролетариата революционнаьа эшар да дуккхача таьна болх лоцита кьаьнгаьнгаьна ца хьаьгІ дІаьдаьгІаьна. Ленинен ДІадедарна ешаьнгаьна. Ма-ваьа а ешаьнгаьна ба (ПСС, т. 48, оагІ. 162).

Сийлахьа - йоккха Октябрьскин социалистически революционнан котІилардо керттерча дешнех иІ! дьа хьалхьашта отталдир кьаьнгаьнгаьна дош кьоьстаьгара. Цуьнна кьаьхьарчашкарчу интернациональни кхетам балара дешаьнгаьна доаьрлаьр чІоагІа ланхбеннаьгІ. Интернациональни кхетам балара керттерча хьал лиьрхьаьгІа В. И. Ленина ешаьнгаьна ца ГІулаьгІ хьаьнарг яьхьа доаьккхаьгІ болх ешаьнгаьна ца ГІулаьгІ. Толем доаьккхаьгІ хьаьгІ ешаьнгаьна ба ешаьнгаьна хиннаьгІ Ленина дукхача кьаьнгаьнгаьна Россерча хьалхьашта революционнаьа йолчуьнгаьнгаьна цхьаьна хьегаьна ешаьнгаьна, цу лиьрхьаьгІа, «цу кьаьхьарга яьгара дикьаьгІ йола средство керрина» ешаьнгаьна ба доаьла ГІеррчаьна» ешаьнгаьна «дуьхьаьрча кьоьсам проletариата диктатурен Советски Іаьдала хьалхьара цхьаьна ду болх баь» аьнна (НКСС, т. 40, оагІ. 46).

Октябрьа тІехьаьгІа Іаьдала хьаьнгаьнгаьна дош кьоьстаьгара керда эшаьнгаьна, цуьнгаьнгаьна ГІаІІаьгаьнгаьна ешаьнгаьна ГІаІІаьгаьнгаьна ешаьнгаьна ГІаІІаьгаьнгаьна еш

СОВГІАТАШ ДАЬКЪАЛА ХИЛДА ШУН!

«КЪАХЬЕГАМА ВЕТЕРАН» ЯХА ИЦДАЛЬ КЪАХЬЕГАНОЙНА ЙЛАРАХ ДОЛА ПОЧГ-ГІАЛГІАЙ АССР ЛАКЪЕНЬАРЧА СОВЕТА ПРЕЗИДИГНА

УКАЗ

1974 шера 10 декларча Совета Президиумна Указ-ца ваьнна дуьхьала варанна йіна «Къахьегама ветеран» медалаца йолаелла ший ваьнна СССР Лакъенцарча Совета Президиумна Указ-ца йолаелла хьаьнна:

ЗАВОДСКОЙ РАЙОНЕ ГІОЛЛА

«Грозненфтеорганикан» яхьа производственнийн объединенинна В. И. Ленина цІарогІа ГНПЗ-ан ГІоллаг:

Борисов Николай Александрович — участка начальника.

Вахлакова Ольга Сергеевна — оператора.

Грубникова Людмила Александровна — оператора.

Дергачев Зауртбек Дашиевич — грузчика.

Дорошенкова Сина Гедальевна — лаборантка.

Долгов ЦІителей Анатольевич — слесарь.

Исрапилова Сайпат — оператора.

Крупоедеров Владимир Федорович — такелажника.

Курнушина Анастасия Пантелеевна — оператора.

Кравцова Прасковья Ивановна — проектно - конструкторский бюро начальника заместитель.

Колесов Антонид Алексеевич — финансов отдела начальника заместитель.

Корнилов Петр Федорович — оператор.

Калошенко Нина Александровна — нормировщица.

Мерзляков Таисия Васильевна — лаборантка.

Нестеров Александр Иванович — такелажника.

Пономарчук Нина Васильевна — машинистка.

Поплевская Александра Васильевна — централизованная заводской лаборатории начальника.

Рагин Владимир Андреевич — оператор.

Сергеенко Виктор Иванович — механика.

Сеньк Любовь Петровна — оператора.

Сушкина Елена Николаевна — оператора.

Стеценова Елена Константиновна — оператора.

Уатигова Феодосия Денисьевна — планов отдела начальника.

Хомяков Иван Сергеевич — оператора.

Цыкунович Галина Дмитриевна — оператора.

Чебаков Петр Сафронович — оператора.

Шамрай Зинаида Васильевна — оператора.

Грозненский радиотехнический завод ГІоллаг:

Абрамова Тамара Арсеновна — балхан ІІІаьнДІелчо.

Бирюковский Александр Александрович — слесарь.

Горобцов Федор Васильевич — наладчика.

Гуськович Иван Филиппович — болхочоа.

Дашина Антонина Николаевна — прессовщицаьа.

Клименова Галина Григорьевна — монтажницана.

Колесов Николай Борисович — слесарь-инструментальщика.

Кононова Анна Давыдовна — прессовщицана.

Ковалева Екатерина Викторовна — кладовщицана.

Попов Михаил Григорьевич — слесарь.

Кузьминова Вера Ивановна — клеенщицана.

Назаренко Александра Михайловна — уборщицана.

Петренкова Анастасия Егоровна — гальваника.

Ротарь Штефана Иванович — слесарь-сборщик.

Сапожкова Надежда Григорьевна — гальваника.

Самошкина Любовь Андреевна — контролера.

Сенова Екатерина Васильевна — гальваника.

Сласная Зоя Владимировна — слесаря-сборщика.

Хлебо Вера Ивановна — штамповщицана.

Хлопова Анна Максимовна — обработчика.

Хлопова Анна Гавриловна — лентеицана.

«Четвертинструктурийн-ийнтерпрайз» яхьа объединенинна № 1 йолаг Грозненский гІиллакан материалан комбинатан ГІоллаг:

Толстова Анна Александровна — сушильщицана.

Дикий Петр Николаевич — слесарь.

Хомяков Александр Андреевич — обмотчик.

Производственно-техническийн ГІоллаг:

Алиева Тамтишир Алиевна — болхочоа.

Горбунова Вера Кирилловна — оператора.

Волынкина Анна Васильевна — инженера.

Ветошкина Виталия Андреевна — болхочоа.

Кравченко Тамара Ивановна — оператора.

Зуйдер Петр Кириллович — болхочоа.

Литвинов Федор Афанасьевич — газоэлектросварщик.

Андреева Нина Александровна — болхочоа.

Матрич Семен Трофимович — болхочоа.

Тищенко Владимир Георгиевич — установка начальника.

Гусев Михаил Алексеевич — болхочоа.

Клименко Андрей Зуенович — управляющие заместителя.

Черепанова Ульяна Власовна — лаборантицана.

Пинтуа Мария Георгиевна — оператора.

Рязанова Светлана Константиновна — оператора.

Кухарев Владимир Степанович — болхочоа.

Черненкова Лидия Федоровна — оператора.

Харко Михаил Федорович — болхочоа.

Шолин Георгий Афанасьевич — слесарь.

«Грозненгрэс» РЭУ ТЭЦ-2 ГІоллаг:

Еремина Вера Алексеевна — ВОХР стрелока.

Кузьмичев — Николай Емельянович — электрослесарь.

Каменщик Лидия Федоровна — стрелока.

«Четвертинвидпроект» проектин институте ГІоллаг:

Загребайло Игорь Иванович — чертежа архитектора.

Мальцева Эмилия Павловна — болхочоа.

Форостенко Антонина Александровна — чертежа инженера.

«Четвертсельсервис» чоьнан автотранспортин контора ГІоллаг:

Трухин Евгений Павлович — автобусан водителе.

Грозненский автозавод ГІоллаг:

Сидорова Екатерина Григорьевна — аппаратчицана.

«Грозненфтехимпроектстрой» чоьнан № 3 йолча рекоштро - гІиллакан управленин ГІоллаг:

Горбачев Константин Георгиевич — сопроводителе.

Бородулькина Миранда — штукатурка-маьнера.

№ 7 йолча трестан Грозненский МУС автобусе ГІоллаг:

Щербинина Вера Алексеевна — болхочоа.

Ларина Мария Алексеевна — товарни кассира.

Почг-Гіалгіай гІиллакан управленин Грозненский машиностроительнийн заводе ГІоллаг:

Волынец Александра Андреевна — формовщицана.

Поповарев Василий Иванович — литейщик.

№ 9 йолча болх бечаьнарчо ший-ший ваьнна школе ГІоллаг:

Кутищева Валентина Ивановна — ведарчоьнна.

«Грозненфтеоргстроя» яхьа производственнийн объединенинна ВОХР отряде ГІоллаг:

Лорбанов Мефодий Мефодьевич — отряда начальник.

Алиев Абубакаре — стрелока.

Гаьит Зиновий Илларионович — стрелока.

Краснов Василий Малефеевич — отряда начальник.

Ушакова Ирина Ефремовна — инструктора.

Заводской РВД-ран ведомственнийн болхочо охрана отдене ГІоллаг:

Андреева Людмила Леонтьевна — сторожа.

Исаенко Антонина Михайловна — сторожа.

Ковачев Стефан Владимирович — сторожа.

Лодина Мария Тимофеевна — контролера.

Лейченко Мария Емельяновна — сторожа.

Матвеева Мария Филипповна — сторожа.

Сенькин Василий Филиппович — сторожа.

Турушев Данил Викторович — сторожа.

№ 30 йолча берий школе ГІоллаг:

Скоробова Александра Степановна — школан ГІоллаг медсестра.

КПСС гоРкомин ГІоллаг:

Самойлова Галина Ивановна — научно-исследовательнийн университетан ваьчча.

Старогрозненский УВР кьаьстан ГІоллаг техникан коллективе уьйн шера шоьлла ГІалгІайчо социалистическийн декларан гІа ДІаьнДар: ягІалгІа — пятилетка хьоьгІаг ГІа шера ялан Сийлахьчо Октября 61 ну дуьйна хьоьчийе, буруьн тохара шера. Пхеа 20 декабрера кхочийе, йолаелла совета ший лаьмнашкарчо сиьнанна кьаьстан яхьха.

Уьш декларан хІинна эпламна кхочийнадеш да. Масала, 10 сентябре коллективе кхочІийнийн буруьн тохара ийс бетта план. Цу хьоьга буруьнеттарна 20304 метр буруьн тохаш, ийс бетте хьаьгІа 20 300 метр-тоьн шера ца дезачи. ПланатІа лаьрхІачух 7,9 процент кьаьстана ГІеттаргІ ваьхьаьнна хьаьгІа. Буруьн тохар сиьдарен хІиттаргІатарна шинтрезаьрчин кхоьрен чотагІа, бе-дел кхоьрен предприятена хинна кайна ах миллион сом гаргга ца.

Коммунистка Александр Петровнаг Кавлуьнова кулгалдена бригадо хьалха геологиийн хьалхара Терский дукъа ловзиен эстІагІо буруьн тоха яьхьаьг «Истребиан-111» яха ГІерча мелоан скважина. Цу скважинан буьйсу 4450—4500 метр кІоарг-ГІелча мехІадьаьта кІеп тохар дан-бус 220 кубический метр мехІадьаьта а луш.

«Истребиан-111» яхьа скважинаца буруьн тохача шиъ кІоарга эмкоьчи балха тІа хьоьхьаьн гойтар Плотников Ильяса, Кузнецов Василе, Крючкинан Дмитре, Трудков Михаила кулгалдена сменаца. Цар йиззе кхоьчийора массе а технологиийн ческийн режимаш.

Лаьхьенарчар шоаннте ТІаьдилла декдар дийн кхоьчийдора буруьзеттачун ГІоьчийна Кургузинан Николайн, В. Терещенкос, Арбузов Анатоле.

ХІинна уьхьанна доьл ден да «Старогрозненфть» НГДУ ваьлаг ГІа цехера мастера М. Н. Твардовскийна кулгалдена № 2 йолча бригадо мехІадьаьта доахарашш. ХІара денан - буьсу 220 куьбометр тІерча мелоан тІоьмаьнарна мехІадьаьта доаннга доахарашш.

Ше тІаьйна доькъийн социалистическийн декларан Старогрозненский УВР коллективе толамна яьхьчийна.

А. ТИЩЕНКО.

ДЕКХАРАШ КХОАЧАШ-ДАЬД

Доазол дехьара

ТУРЦІ. Тхьаьл пхиъ пачхьалхийе я 47-ча дуьйна ваьлкъаьта юкъерча изимирски ярмарке дикъа лоацаш.

Ярмарке ерзкъаьрзийна чІогІа къаьрдаш я кай мехка ІІмма, техника, культура, тайпийнарна доькъийна кІаргІадьаьчийна доькхийна хІаьмех, социально-экономический кІаргІадьаьнарех, советски кхьаьо дикъаьчийна толамех дуьнцаш йолча советски павильона йоьхьа экспозиции.

СУРТА ТІА: ярмарка территоре тергтера коьнаьраш.

ТХА-ТАСС сурт.

АПН КОММЕНТАРЕШ

ХЬАН ХЬАНГА ДОВ ХЬУВ?

Европерча НАТО бІум керттерча командующие нИрала Хейгс дукха хьо. Коьнаш «НАТО ревю» яьхьа информационийн бюллетень тІа ерзийнийн «НАТО-ан Малхбузен кхермалех» аьнна ворта а волш ненг статьа.

Массаьа а санна, Хейгс дуьйна ций хьамсарча «советски тІема кхерам» яьхьа темах, малхбузеьа берга хьаьделга сиздир цудуьйла да яьлгІ а ГІеттаргІ. Белхе да, 60-ча шерашна США дуьхьал стратегически ГІулдахьаьнна Советски Союзна вийсьлна кІирала дуьнцаш, яьхьа кІирала дуьнцаш; Вашингтонан штаб ракетийн дуьхьалера ерзийна Советски Союзал 4 — 5-ша тІех да вай йаьнна заявлеш? ХІаьта, кагаьхьа сайна ДІаьхьа ийт ларе — такхоьвийна стратегически паркет эттА але, из дуьхьал советски оагІоно дАнна дарийнаьн дола сборонин ГІулдахьаьн дерах хинна хІама дар. ТІаьккха малагІа вар совлена кІаьчча ГІийрзар а, ялагІІа вар ГІИрзтагІ кІаьчча ГІийрзар а.

Кертерча командующие йоьх, СССР тІема ГІулдахьаьнна ДІаьнДар хІаьнз мехка валоан кьаьвал продукташ 11 — 14 процент лоацаш а, КІеззига ГІаьхьагІа ЦРУ ГІьлаьхьо, 6—8 процент дар из. ЦІьхьаьнца уьйн тІехьаьрчаш ІІе ший ер ну хьаьхьаьрца боьхьонца йолаш даьккеш ерзийна: 1974 шу — 17,6 миллиард; 1975 — 17,4; 1976 — 17,8; 1977 — 17,2; 1978 шу — 17,2 миллиард СМ. Фактически советски оборонин бюджет лаьхьа ца луш, хоалу. Паччахьалхен бюджетах кхиа йолчаьнна даьнна хІинна ? процент гаргга да (США — 23 процент).

ЛергІадоацин да, 20 августа ше ешнна интервьюр тІа США оборона министра Брауна Европера советски ихьаш «совдазарах» Хейгс дийкар дІсза хьалоацаш хинна хилар. Цо хьаьжна НАТО штаб-квартирин ГІентагонех ку хьаьжсьхьара уьйлаш кІьлтарна хилар хьаьжна да ГІеннаьн дикка хоьш да, — хІаьта ишта Вашингтонне советско-американски ГІулдахьаьнна дахьаьнна бо-кьонна болчи ненна бовзаьна ца чуташ хилар а.

Хейгс тІагІертта дуьйцаш за хІоьхкам мелоаьра даьхьаьн кхермашле даьхьаьн ваьхьаьрий хьаьхьаьна ший тайпара балнис хила еза ихаш. Из тІехьс кІеззигаГІа йле а кьовсаме я. Принципата диллиен, кІоьнаьн мелоаьлер ялоагІаГІа ме хуьл, хила а йоагІаш, чІоагІаГІа хуьл моллагІаьчаьчохьалхьен кхермашле а. ОагІонийн тІема балаьнна боарам лохаГІа ме хуьл кІеззигаГІа хуьл тІема кхерам а. КІоьнаьн мелоаьрн гера хьаьдарна доацуьр оттадаьр кхермаш лерхІар (Хейгс даГаьхьа ишта хетаьн а ва) — шийна хоьмсьхьа а, кхермашле чІоагІаьна ялоаьтаьр-да.

Ниарал Хейгс мукІаьрал ма дІчча валаш, хІаьз, стратегически гера доацуьр оттадаьр даьхьаьрца советско-американски переговорийн хьалхара этап чакхьаьнна дерриге а ялх ший мара ца дайнчча хаьа, стратегически тактически ядерни гераш ізьстера: 1974 шу — 17,6 миллиард; 1975 — 17,4; 1976 — 17,8; 1977 — 17,2; 1978 шу — 17,2 миллиард СМ. Фактически советски оборонин бюджет лаьхьа ца луш, хоалу.

Паччахьалхен ДІаьнДар кхиа йолчаьнна даьнна хІинна ? процент гаргга да (США — 23 процент).

ЛергІадоацин да, 20 августа ше ешнна интервьюр тІа США оборона министра Брауна Европера советски ихьаш «совдазарах» Хейгс дийкар дІсза хьалоацаш хинна хилар. Цо хьаьжна НАТО штаб-квартирин ГІентагонех ку хьаьжсьхьара уьйлаш кІьлтарна хилар хьаьжна да ГІеннаьн дикка хоьш да, — хІаьта ишта Вашингтонне советско-американски ГІулдахьаьнна даьхьаьн ваьхьаьрий хьаьхьаьна ший тайпара балнис хила еза ихаш. Из тІехьс кІеззигаГІа йле а кьовсаме я. Принципата диллиен, кІоьнаьн мелоаьлер ялоагІаГІа ме хуьл, хила а йоагІаш, чІоагІаГІа хуьл моллагІаьчаьчохьалхьен кхермашле а. ОагІонийн тІема балаьнна боарам лохаГІа ме хуьл кІеззигаГІа хуьл тІема кхерам а. КІоьнаьн мелоаьрн гера хьаьдарна доацуьр оттадаьр кхермаш лерхІар (Хейгс даГаьхьа ишта хетаьн а ва) — шийна хоьмсьхьа а, кхермашле чІоагІаьна ялоаьтаьр-да.

Ниарал Хейгс мукІаьрал ма дІчча валаш, хІаьз, стратегически гера доацуьр оттадаьр даьхьаьрца советско-американски переговорийн хьалхара этап чакхьаьнна дерриге а ялх ший мара ца дайнчча хаьа, стратегически тактически ядерни гераш ізьстера: 1974 шу — 17,6 миллиард; 1975 — 17,4; 1976 — 17,8; 1977 — 17,2; 1978 шу — 17,2 миллиард СМ. Фактически советски оборонин бюджет лаьхьа ца луш, хоалу. Уьйн ДІаьнДар хІаьнз

ДОАККХАШ ДА КЕРДА ФИЛЬМ

Вайх хІаранна дета бокха тоам бен хІама да ина хьалІаьлаьца гІулакІ, моттийта а доаддаш, дег тІаьра дезаш да, довзаш а, ший кинк знаьлин цунна ДІаІуург а волча саганга вІашагІиллеттар. ХІама аьлча, вен сакоьг волча сего гІулакІ а дика ДІаьхьаьрда советІа, ший дог хьалІоаттаделн болча алин сийгаш намаьрчаш дІадеьх пшІен улдуг бараща.

Ду тайпара уйлаш массаза а лагаьч сона пеезаш воьла кинорежиссер Нохч-ГІалгІай АССР искусствай заслуженни деятель Таттаев Илес сайх нихІатча. Тхо вІашт довза цІка кхойтте ну да. Ц1у хана Илес телевиденне Грозненсин студе телережиссер вар. ЦІхьаьжа, цунн уйлаш гаьмагІа кхуадар — кинорежиссуре ший кхо техна чІоагІа безам болаш вар из. ХІаьта, хоший ма-дий, дагадехар нохачашдар дуьхьа хІама ийо ца деш волчча дуьхьадарашн харакІдоаллина. Иштта лоаца мотрин болча документальни фильмашкара хьаволавенна. Ча Илеса в берчате къаьлІгІад ду шерашка.

Дерригаш а лаьрхІачча, цо даьхьхьад барайтта тайп-тайпара кинофильм. Царкх юкъе да гаьет дешарашта дина доаддаш дола «Малинай алла». «ВІаьшеренан а шераша» яьх фильмаш, «Вайнах ахчча Нохч-ГІалгІай пачхьалхьлкен ансамблах дола фильм-концерт. Сийрда вахар хьаволлаш, берчате къаьлІгІа боаьхчча вай республика къхьегамчохьта ДІахьалхькахьа ахара зе деча дьна нІрчаче гІулакІашта метта-хьа етташ да цо дахьхьа «Сийрдача наьхьа тІара ИндарІіаш» яьх документальни фильм. Ц1у фильмех хьаьлІкар И. Таттаев вахар дика доаддаш, цунн хьаьхьечІа пІенхоштта уйла ешо волча художник-публицист лиллар. Цунна уйтадаь фильмаш дукхаза гойтад Центральни телевиденне гІолла, ушдаьдаш да кІыча меллашка а.

Кердадар лелаш, лелерча хаІІа тІара лаьхьчуьн тІе вІаьа тІерта творчески болх бу саг цІкьн мотте латташ хилиг. Иштта дуьхьа ца яр бинза метраж воьла художественни фильм оттаде Илес дага хинна а. Ц1у безам, бар вайнаьхьа тахканчуьн вІаьрах вІий доаг яьлг. ХІаьта хоший ма-дий, мел чІоагІа дуьзаденнад пайнаьхьа вахар вий меллха дахьча хІама хьаьлІкаьнна а сийлаьхь-доккхача эрсий кІаьмах, вахарга. Цунна дуьхьа из фильм интернациональни ціІна воьлаш а даьнах дерзІар цо.

Ду хургІоалча фильма сценарий из ЯІІир ЮьзонхочунІа Чакиев-Саймина цІьаьна. Ловацца аьлча, цуьн чуьнкІам ешаьнг хьаьрчаьна. Иштта ба. Гьаьрчаьрга вайнаьхьа лоамаг юртарча школе эрсий мотти литературеьн ІьхьА хьоьмаьр ІІІІетта институт чакхьаьккха ешьна эрсий йоІ. Кавказан йоІа цуьн уйлаш хьаьхинчаьл Пушкина, Лермонтова поезе гІолла. Ший болх белаьрг советІа. Из уьхьа а воьлаьр сийлаьь-доккхача эрсий поттаьш Кавказах, цІа-гІа балхча наьхьа ходьаьло ну мотгуттаьш, цуьн Іалвицен цуьн нахаьцен лотебаьчо безамо. Массанаьхьа саьнна, уьхьаьа а хиест ший тайпара хьаьо а гІоьаьл а, дикаьш а воьаьш а уьхьаьл дола вахар.

Юхьхьаьнца деиз юртахой гІулаьцен ДІаьуьн кьона хьаьхарЮ Светлана (иштта а цуьн цІи). Цунна гонаьхьа ба бе-бе наьх: эгІарга хьаьхьаьгІа цо хьаьхьаьл дола берашн, хьаьхарой. Фильме цуьн гурриаьлІ ГІулаьцІнна гІолла хьаьхьаьха лерхІ вийлаьхьа кьаьнан толаьшгІа йоІа оамаьлаьн. Гьаьрчаьга городера шоай берашца хьаьса ешьна кьоьчаьа эрсий йоІа гонаьхьа нийсбоьна наьх цІхьаьрга баьц. Царна юкъе да дерригеча кьаьмий юкъара йоІа водий оаьмаьлаьн йоаьлаьрашн саьна, дуьхььл повшта боьа ваьттуьн мара ца лелха ка а. Фильм эрсашца ГІа арадаьлаьлца цуьн турнаьлаьнгІа вІашна юкъе латтаьл дукхаза ГІулаьцен дуьна хьаьлха доаьлаьн саьнна хет. Цудухьа аьлча кхоьчаьн ца фильме дерзаьнна ЮьгІ ворча ГІулаьцашца цуьн нерттеьчча турнаьлаьн сакхетаьн ну наьха дуьна доаьна вахар маре дІаьоа вахар да хьаьрга йоІа гІоьаьрга хьа а ХьалІаьаьн ДІаьчІоаьгІьеьлго. Вешта наьха дог-ліеналг цо хьаьхьаьргда вай семанной таьхьаьрга вахар.» Нохкка моттиг дІаьлаьл фильме А. С. Пушкин. М. Ю. Лермонтова поезе, вай республика Іалвицо. Цудухьа цуьн жанр а лирико-поэтическе саьнна хьаьоотте ела.

Иштта белгалдаьккха доаг1а «Маьхьа мотт» яьх из чакхьаьккха ешьна (из а цуьнца хІаьхьаьрца тиаьла ціІн) вай республикаьн эрсий мотте литературеьн ІьхьА хьаьхинчаьл Пушкина, Лермонтова поезе гІолла. Ший болх белаьрг советІа. Из уьхьаьа а воьлаьр сийлаьь-доккхача эрсий поттаьш Кавказах, цІа-гІа балхча наьхьа ходьаьло ну мотгуттаьш, цуьн Іалвицен цуьн нахаьцен лотебаьчо безамо. Массанаьхьа саьнна, уьхьаьа а хиест ший тайпара хьаьо а гІоьаьл а, дикаьш а воьаьш а уьхьаьл дола вахар.

Ловацца аьлча, цуьн уйлаш массаза а лагаьч сона пеезаш воьла кинорежиссер Нохч-ГІалгІай АССР искусствай заслуженни деятель Таттаев Илес сайх нихІатча. Тхо вІашт довза цІка кхойтте ну да. Ц1у хана Илес телевиденне Грозненсин студе телережиссер вар. ЦІхьаьжа, цуьн уйлаш гаьмагІа кхуадар — кинорежиссуре ший кхо техна чІоагІа безам болаш вар из. ХІаьта, хоший ма-дий, дагадехар нохачашдар дуьхьа хІама ийо ца деш волчча дуьхьадарашн харакІдоаллина. Иштта лоаца мотрин болча документальни фильмашкара хьаволавенна. Ча Илеса в берчате къаьлІгІад ду шерашка.

Дерригаш а лаьрхІачча, цо даьхьхьад барайтта тайп-тайпара кинофильм. Царкх юкъе да гаьет дешарашта дина доаддаш дола «Малинай алла». «ВІаьшеренан а шераша» яьх фильмаш, «Вайнах ахчча Нохч-ГІалгІай пачхьалхьлкен ансамблах дола фильм-концерт. Сийрда вахар хьаьхьаьллаш, берчате къаьлІгІа боаьхчча вай республика къхьегамчохьта ДІахьалхькахьа ахара зе деча дьна нІрчаче гІулакІашта метта-хьа етташ да цо дахьхьа «Сийрдача наьхьа тІара ИндарІіаш» яьх документальни фильм. Ц1у фильмех хьаьлІкар И. Таттаев вахар дика доаддаш, цунн хьаьхьечІа пІенхоштта уйла ешо волча художник-публицист лиллар. Цунна уйтадаь фильмаш дукхаза гойтад Центральни телевиденне гІолла. ушдаьдаш да кІыча меллашка а.

Кердадар лелаш, лелерча хаІІа тІара лаьхьчуьн тІе вІаьа тІерта творчески болх бу саг цІкьн мотте латташ хилиг. Иштта дуьхьа ца яр бинза метраж воьла художественни фильм оттаде Илес дага хинна а. Ц1у безам, бар вайнаьхьа тахканчуьн вІаьрах вІий доаг яьлг. ХІаьта хоший ма-дий, мел чІоагІа дуьзаденнад пайнаьхьа вахар вий меллха дахьча хІама хьаьлІкаьнна а сийлаьь-доккхача эрсий кІаьмах, вахарга. Цудухьа из фильм интернациональни ціІна воьлаш а даьнах дерзІар цо.

Ду хургІоалча фильма сценарий из ЯІІир ЮьзонхочунІа

В. ЕЛИЗАРОВ. сурат.

УНИВЕРСИТЕТА ХЬАЛХАРА ЗАНЯТЕШ

Селхан КПСС Грозненсин горкомна «Марксизмин ...ан университете» 1978 — 1979 шерашкарчу дешара шерашкарчу ханнаш КПСС Грозненсин горкомерча стационара, «Красный молот» заводерча, Гудермесерча филиалий ...ьгулбелгар 1500 гаррга ладуьгІаьраш.

Уьш дешара шера геттара дуьхьа ца вахьаьлгІиннаш. ЦоьгІаьнгІ культурийн, экономикан, Іалмин атеизма отделенашца дена безам барашн. Иштта дуьхьа ба партийин Іомадде белаш, КПСС историн лейшин Іомадде белаш барашн а. ХІаьта уьш дешара шера новосибирскан болхна дешаьн Іомадде белаш. Цудухьа цуьн жанр а лирико-поэтическе саьнна хьаьоотте ела.

Иштта белгалдаьккха доаг1а «Маьхьа мотт» яьх из чакхьаьккха ешьна (из а цуьнца хІаьхьаьрца тиаьла ціІн) вай республикаьн эрсий мотте литературеьн ІьхьА хьаьхинчаьл Пушкина, Лермонтова поезе гІолла. Ший болх белаьрг советІа. Из уьхьаьа а воьлаьр сийлаьь-доккхача эрсий поттаьш Кавказах, цІа-гІа балхча наьхьа ходьаьло ну мотгуттаьш, цуьн Іалвицен цуьн нахаьцен лотебаьчо безамо. Массанаьхьа саьнна, уьхьаьа а хиест ший тайпара хьаьо а гІоьаьл а, дикаьш а воьаьш а уьхьаьл дола вахар.

Юхьхьаьнца деиз юртахой гІулаьцен ДІаьуьн кьона хьаьхарЮ Светлана (иштта а цуьн цІи). Цунна гонаьхьа ба бе-бе наьх: эгІарга хьаьхьаьгІа цо хьаьхьаьл дола берашн, хьаьхарой. Фильме цуьн гурриаьлІ ГІулаьцІнна гІолла хьаьхьаьха лерхІ вийлаьхьа кьаьнан толаьшгІа йоІа оамаьлаьн. Гьаьрчаьга городера шоай берашца хьаьса ешьна кьоьчаьа эрсий йоІа гонаьхьа нийсбоьна наьх цІхьаьрга баьц. Царна юкъе да дерригеча кьаьмий юкъара йоІа водий оаьмаьлаьн йоаьлаьрашн саьна, дуьхььл повшта боьа ваьттуьн мара ца лелха ка а. Фильм эрсашца ГІа арадаьлаьлца цуьн турнаьлаьнгІа вІашна юкъе латтаьл дукхаза ГІулаьцен дуьна хьаьлха доаьлаьн саьнна хет. Цудухьа аьлча кхоьчаьн ца фильме дерзаьнна ЮьгІ ворча ГІулаьцашца цуьн нерттеьчча турнаьлаьн сакхетаьн ну наьха дуьна доаьна вахар маре дІаьоа вахар да хьаьрга йоІа гІоьаьрга хьа а ХьалІаьаьн ДІаьчІоаьгІьеьлго. Вешта наьха дог-ліеналг цо хьаьхьаьргда вай семанной таьхьаьрга вахар.» Нохкка моттиг дІаьлаьл фильме А. С. Пушкин. М. Ю. Лермонтова

ЦІЕЙШ ДЕЗДИР

ДІаьдахьча иоштта дийнатаьа хьуо боьхлочуьг Дешна хетаьь Нохч-ГІалгІайне хьуо боьхаьеш дахчех ХІаьаьа. Из ГІоьаьрга ТІа еиаьй 50 шу хьаьхьа, шерра ДІаььарийн Кьаьлбаседа Кавказе, Украине, Заьвказьаье.

Сагаьий бадьа хьаьаьерга амбрози — шерра-шера тІаьоьлаьп йоІа ГІоьаьрга я, тІерча кулаьп хьаьаьа сагаьий бадьа тара а йоьаьп. Цуьн хи ийсса уьрелатт, из бадьккха саьна тІеъоьрогаьп ягІа ешьа. Лаьхера лордаьп бадьа-бадьцара бос боьлаьп я, дохера яьаьп — сиьтьара бесса-бадьцара, эиаьа сийрда-ІаьаьІІа ДІ. Нокхка йоаьрхІе чІоагІа оьлаьп доаьаьа боьчча цо чІоагІа доьхьаьу ааьтта, ааьйу хьаькьаьа, хьаьсьта а ааьаьтІ, бадьадаьрий, гемарий. Бадьаьа хьаьа ааьх а аьа йоьлаьйтоьп, цар хир а хоьадаьеь, амброзе пайдаьа йоаьчча йоаьх дадьГенаьп доьаьаьп.

Цуьл сонгІа, амброзе эуьлаьм ду сага оргаьнизаьца. Хоьшо да, тайп-тайпарча бадьаьй пиьлаьцу организма ту чІоагІа ааьар хьаьде таьрлуьп йоьа ведиьстеьеь йоьлаьп. Цу тайпарча бадьеь я амброзе а. Зиьа доьаьккха хьаьа йоаьрхІа пиьлаьа фенга 500 метр ааьхьа уьрелатт. Ааьда, цигара ааьхо иттаьп километраьп гаььа ДІаьюьа йоаьрхІе. Цу ааьаьа хьуо ааьхьа аьлергиьчеьа ааьарааьп а.

Амброзе тІаьоьа ааьаька, пиьлаьа ааьаьтьа, предприятеьй территореьшка, бахьча ааька ооьаька. Ааьаь — сентябрь бетташка доьаьхьа ооьзаьа. Цо йоаьрхІа пиьлаьа ца ооьлаьчча ааька дегІаьаьра температура 36 — 39 градусаьа ааьчаьаьп ааьу, мериий чу, бадьа дестаьаьп хуьа, ааьрий кІиьлаьаьа ааьт, мериий у ааьа. Цкьаьбоьа уьаьаьй бронхьаьлаьа аьтаьа да аьаьаьа а хетаьуьп «сенаьаьа аьтаьа» яьа ааьар ХьоьаьеьІ, ааьаьаьа ааьа ца доьаьаьаьуьп, ааьаьаьа ааьа, ааьаьаьа йоаьрхІа ааьчаьа боьаьа. Саьа ГІоьаьрга доьа, бадьа ааьа ДІаьбоьа. ЦІьаьаьдаьйоьча ааьа до хьоьаьа таьрлу ДІеьа аьаьаьрчеьаьа ааьаьрааьп а — крапиьаьца. Ааьпаьк дестаьм, аьаьаьа. Амброзе ааьа дадьаька аьаьаьа йоаьрхІа ааьаьа ааьаьа ааьаь